

ISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben kelendő havi: 20 fillér
 Helyben kelendő negyedéves: 60 fillér
 Helyben kelendő évi: 120 fillér
 Külföldre felküldve: 250 fillér
 Külföldre felküldve negyedéves: 750 fillér
 Külföldre felküldve évi: 1400 fillér

Politikai iratok

ESZKÖZTUDÁS ÉS KIADÓI ADATOK

Kiadó: Szociáldemokrata Párt
 Főszerkesztő: Dr. Garami Ernő
 Szerkesztő: Dr. Garami Ernő

Minden öntudatos keresztény ember a keresztényszociálista Tiszántúli olvasza!

SOHA ANNYIT

a munkáról nem beszéltek, soha olyan keveset nem dolgoztak, soha annyit nem amerikaiztak, mint a kommunizmus alatt. Soha a munka nevével annyit nem éltek, és annyit vissza nem éltek, mint a bolsevizmus mindent elsorvasztó, nemzeti értékeket megemészítő négy hónapos idején. Evvel a nemes fogalommal visszaéltek olyanok, akik a munka szent értelmét soha fel nem fogták, mert nem dolgoztak soha. Egy hatezer éves multu nép, amelynek egész története az egyszerűben merült ki, amely sohasem fogta meg az ekeszarvát, sohasem verejtékezte az erővel megszolgált kenyér izzadságcseppeit, mert beszélni a munkáról. Nekünk, akik a kenyeret is csak úgy merjük elfogadni, ha erőnk feszítésével szolgáltuk meg, nekünk, akiknek nem fülük fogunk az idegölő várásban eltöltött ételezzük-hentéséhez, akik utálkozunk minden haszontól, amelyről érezzük, hogy nem szolgáltunk rá igazán. Olyanok beszéltek, akik sohasem ismerték a munka értelmét, a munkának meggyőnyesztő volta mellett is lelket emelő hatásait, akik a munka értékét csak pénzértékben tudták kifejezni, nem látva meg az isteni származás jelét annak homlokán.

Pénzértékre devalválták, gyűlés gyűlést ért, hogy a munkának ez a sok sivár emlegetése nekik tejjelen.

Nem érezted-e Te kedves munkástestvérem, aki velem egy testből, egy csontból, egy vérből való vagy, hogy Téged alacsonyítanak le azok, akiket unostalan végig kellett hallgatnod, mert a szakszervezeti fegyelem parancsolta, nem érezted, hogy verejtékednek hullását lopják meg, akik csalfa igéikkel sommivé tették működésednek terét, nem érezted-e, hogy a kik színel magasztaltak, emeltek, tulajdonképpen porba rántanak, nyakadon ülnek, rajtad lovagolnak. Nem láttad-e előre, hogy keserű könnyeket kell majd hullatnod, marcangoló önváddal adóznod, mert hiva, bizva odaadtad magadat, hogy szentségtörő kezek rothadt alapokon építsék a jövendődet.

A testvérharcból osztrigedton térsz meg jó Testvérem! Tévedtél! Belátod!?

A munkáról nemcsak beszélni kell. A munkáért nemcsak gyűlésezni kell. Hanem átérteni a munka értelmét, megérzeni méltóságát, gyógyítkezni mindent feledtető orvosságával s kiközösíteni a munka országából

azokat a biborba öltözött parazita köldusokat, akiknek üres a lelke s akiknek a munka neve s a munka védelme csak ürügynek szolgál szentségtörő céljaik leleplezésére és valóítására.

A szociáldemokraták nem vesznek részt a nemzetgyűlési választásokon.

Bécs, okt. 24. A *Neuer Tag* közli Garami Ernő nyilatkozatát, amelyben az antant több megbízottja előtt kijelentette, hogy a magyar szociáldemokraták a magyar nemzetgyűlési választásokon nem fognak részt venni. A választásoktól való

tartózkodás okát Garami nem mondotta meg, azonban úgy látszik, a szociáldemokraták attól fének, hogy a választási küzdelemben való részvételük számbelíleg is hatalmas vereségülket hozná a nyilvánosságra.

Az antant megszállja Nyugat-Sziléziát és Schlezwigot.

Páris, okt. 24. A legfelsőbb tanács elhatározta Nyugat-Szilézia és Schlezwignek megszállását angol, francia és amerikai katonákkal. Veymiss angol admirális parancsnoksága alatt a németeknek október 31-ig ki kell üríteni ezen területeket.

és részéről is feltétlenül szükségesnek tartja. A keresztény nemzeti alapon való egységes tömörülés érdekében elhatározta, hogy a körültekintően már megalkult keresztény nemzeti párttal egyesül.

Csatlakozás a Keresztény Nemzeti-párthoz.

Budapest, okt. 24. A Ferencvárosi 48-as függetlenségi párt vasárnap délután tartott közgyűlésén kimondotta, hogy örömmel látja Magyarországnak keresztény nemzeti alapon való megújítását és az ország népének ily irányu szervezkedését a maga

Általános sztrájk Lengyelországban.

Krakó, okt. 24. Dél-Lengyelországban és az egész Galiciában kitört az általános sztrájk, mely addig fog tartani, míg a kormány nem teljesíti a szocialisták kérését.

A szervezett munkásság tárgyalásai Horthyval.

A szervezett szociáldemokrata munkásság háromtagú küldöttsége, mely vasárnap délután utazott Siófokra s ott beható tárgyalásokat folytatott, visszatért a fővárosba. Ebből az ügyből kifolyólag a szakszervezetek vezetői tegnap értekezletet tartottak, amelyen a küldöttség részletesen beszámolt küldetésének eredményéről. Hír szerint a megkezdett tárgyalásokat folytatni fogják s a napokban a küldöttség tagjai ismét Siófokra utaznak, hogy konkrét formába öntsék a szükséges megállapodásokat.

Hlinka miatt forrong a tótság.

Bécs, okt. 24. Hlinka páternek a csehok által való letartóztatása és Prágába hurcolása erős ellenérzést váltott ki a felvidéki tótság lelkéből. A nép, amelynek Hlinka egyik apostola volt, forrong és szellemi vezérének szabadlábra helyezését követeli. Több helyen súlyos természetű összeütközés volt a tótság és a cseh katonák között. A cseh-szlovák állam határai pár nap óta szigorú zár alatt vannak.

Ferenc Ferdinánd magyargyűlölete.

Halottakat szólaltatnak meg az újságok. Lozart koporsók mélyén turkálnak. Állítólagos Czernin-féle nyilatkozatokat közölnek. Kinek áll érdekében, hogy fozladozó szemfodót lebontszen fel s zavarja az artstetteni kriptá siri esőndjét?

Szellemet idéznek, tetemre hívják s az eldöntendő vita-kérdés: magyargyűlöló volt-e Ferenc Ferdinánd néhai trónörökös?

Andrássy nyilatkozik a mai Uj Némzedékben és cáfol. Cáfolja és félreértésnek minősíti a Czernin nyilatkozatának saávonatkozó részleteit.

Czernin azt állította Andrássyról, hogy egy Ferenc Ferdinándnál tett látogatása alkalmával igen kellemetlen fogadtatásban volt része és egészen sápadtan tántorgott ki a főherceg lakásából.

Erre nézve megállapítja Andrássy, hogy ez a beállítás semmi esetre sem felel meg az igazságnak. Az audiencia a főhercegnél a legsimábban és legbarátságosabban folyt le. Nézeteltérés egyáltalán nem volt, a főherceg olyan kijelentést, amely szerint „fűtül a magyar törvénykönyvre” egyáltalán nem tett, sőt Andrássy előterjesztéseit a legnagyobb érdeklődéssel hallgatta végig és Andrássynak a főherceget sikerült is a magyar álláspont helyességéről meggyőznie.

A beszélgetés során Ferenc Ferdinánd többször is rátért arra, hogy tudja, mennyire magyarellenesnek tartják őt, hogy azonban ez tiszta hazugság, amit ellenségei hirsztolnak, ő zsidóellenes, de nem magyarellenes. Őt mesterségesen akadályozzák is abban, hogy Pestre jöjjön, mert féltékenyek reá.

Elmondta, hogy nem is mehet a feleségével például a királyi várba, felesége nélkül pedig nem szivesen menne. Erre Andrássy ajánlotta neki, hogy vegyen Pesten egy palotát, ezzel roppant meg tudná nyerni a magyar nemzetet, mely igazán könnyen elégíthető ki s keveset kíván. Rámutatott arra, hogy nem lehet csodálni, ha a legnagyobb rágalmak fogékony talajra találnak, mert sohasem látni, sohasem mutatkozik Pes-

Következő különlegességek érkeztek: Kaledont és Pepaco fogpasta, Tren Niglicch Odontine fogpép, Brazai kölni-víz, Kalederma kézflomító, Jes poudet minden részben, Oja körömlakk, Ponderező pamiacs, manicúr-szappanok, legfinomabb manicúr-szappanok, Roger Gallet pipere-szappanok, Societe Hygienique Coffin Violeta szappan, sifrom szappanok, Szappan szappan, Margit szappan, kedves szappan, hajszappanok és minden más, Nettle condennált tej! Alabástrom orom és alabástrom SZAPPAN! Orszo gyögyesek, vagyis az alabástrom és gyögyesek közötti különbség! Hírth Pál Arany Kereszt gyögyesek Magyarországon. (Városi Gyógyintézet)

ten, nem beszél a magyar politikussal.

Bucsurás közben Ferenc Ferdinánd Andrássyt egészen a lépcsőházig kikisérve azt mondta, reméli, hogy sokszor fogja látni.

Igy fest a Czernin-féle eset az Andrássy előadásában. Most az a kérdés, hogy melyiknek lehet nagyobb hitelt tulajdonítani, Andrássynak, aki jelen volt, akivel az egész eset megtörtént, Czerninnak, aki legjobb esetben csak hallomás után adhatta elő vagy éppen az újságíróknak, aki alighanem némi célzatossággal tetszeleg a levitézlett külügyminiszter ünneplő ganyájában.

Ordin circular.

Avand în vedere nevoile populatiei indigene procum si sosirea lernei, Comendurea Pletel Oradea-Mare, vine în ajutorul populatiei, luandu-se urmatoarele dispozitii:

1. Cu începere de la 1 Noembrie ofiterii încuarterati la persoanele particulare vor plati chirie pentru camerele ce ocupa proportional cu gradul si anume:

a) Ofiterii superiori cate 100 Koroane lunar de camera.
b) Ofiterii inferiori cate 75 Koroane.

c) Subofiterii cate 50 Koroane.

2. De asemenea costul lemnelor si incalzitului privesc pe ofiteri.

3. Plata chiriei se va face la finele fiecarui luni, sau cand ofiterul paraseste cantonamentul.

4. Se instituie o comisiune compusa din un delegat al primarului si unul al administratiei financiare sub prezidentia subsemnatului pentru aplanarea diferentelor costului relative la chirie.

5. Aceste dispozitii se vor aduce la cunostinta publicului prin ziar care le va publica timp de 15 zile cu începere de la 16 Oct. 1919.

Comandantul Pletel Oradea-Mare
Major Boerescu.

Körrendelet.

Tekintetbe véve a közelgő telet és a lakosság szükségleteit a nagyváradi téparancsnokság, hogy segítsen a lakosságon, a következőket rendeli el:

1. November 1-től kezdve, azok a tiszték, akik a városban laknak, rangjuk szerint lakbért fognak fizetni és pedig:

a) Törzstisztek szobánként havil 100 koronát.

b) Tisztek havil 75 koronát.

c) Alttisztek havil 50 koronát.

2. Valamint a fa ára és a szobák fűtése a tisztéket illeti.

3. A lakbér fizetése mindig a hónap végén történik, vagy amikor a tiszt eltávozik a lakásból.

4. Egy bizottság lesz alakítva, melynek tagjai, egy a város, egy pedig a pénzügyigazgatóság részéről alulírott elnöksége alatt, különböző nézeteltérések elintézésére a lakbért illetőleg.

5. Ezek a rendelkezések az újságok révén tudomására lesznek hozva a lakosságnak, közölve 15 napig egymásután október 16-tól kezdve.

Comandantul Pletel Oradea-Mare
Major Boerescu.

Halálos gránátrobbanás a pályaudvaron.

Két halott és két sebesült.

Könnyelmű játéknak lett áldozata négy vasuti pályamunkás, kik közül keitto meghalt azonnal, kettő pedig halálosan megsebesült.

Tegnap délután Nagy László, Fehér Gyula, Juhász István, Németh Zsófi és Kmezc Eteleka pályamunkások a pálya takarítását végezték el. Munkaközben egyik III. osztályú személykocsiban Nagy Lajos és Fehér Gyula pályamunkások egy gránátlövedéket találtak s azt széjjel akarták szedni egy fogóval s ekkor bekövetkezett a robbanás.

Hogyan történt a szerencsétlenség?

Nagy Lajos az egyik szerencsétlen áldozat, hazaszaladt a Nilgesz-telepen lévő lakására egy fogóért, hogy azzal a gránátot széjjel bontja.

A fogóval visszatért a rámpánál tartózkodó társaihoz és ottan elkezdtek bontogatni Fehér Gyulával a löveget.

Ekkor Juhász István pályamunkás ijedten rájuk kiáltott:

— Ne piszkáljátok, mert felrobban!, mire Nagy és Fehér azt válaszolták:

— Mi nem féltjük az életün-

ket! — és a gránátot a kövekhez kezdték ütöni.

A következő pillanatban óriási robbanás rázkódtatta meg a levegőt; a hatalmas robbanás Nagy Lajost és Fehér Gyulát darabokra szaggatva vágta széjjel, Németh Zsófi és Kmezc Eteleka pályamunkásokat pedig öt méterre kivágta a pályatestre s a repeszdarabok a fejükön és lábukon rettenetes sebeket ütöttek.

A rettenetes robbanásra oda-futott vasutasok és katonák már csak a két szerencsétlennek véres testrészeit találták és a fet-rengő sebesülteket láthatták. A rendőrséget azonnal értesítették, ahonnan Vadász József tb. rendőrkapitány ment ki dr. Ertler Mór v. t. főorvossal, aki intézkedett a halottak és sebesültek elszállításáról. Megtalálták a halottak mellett a fogót és a repeszdarabokat, melyekből megállapították, hogy a gránát egy 8 cm-es gránát volt. A rendőrség megindította a nyomozást, hogy kit terhel a felelősség a robbanó gránát otthagyaért.

11403/1919.

PUBLICATIE.

Conform art. 37 al decret-legali electorale, se aduce la cunostinta alegatorilor pentru deputati. Senatori din circumscripția Oradea-Mare, ca ziua, ora alegerii pentru deputati sa deplte pe 2 Noiembrie a. c. cu începutul 8. ore a. m. iar pentru alegerea de senatori, pe ziua de 7. Noiembrie a. c. ora 8 a. m.

2. Ca presedinte al alegerii va funga dl dr. Demetriu Kiss, advocat în Oradea-Mare, ca locțiitor de president dr. Ioan Vostinar, ca greffier dr. Sever Andru si ca locțiitor de greffier dr. Ioan Boros, carl totodata vor funga si la sectia I. a alegerii.

Ca president al sectiei II. va funga Petru Popescu, ca locțiitor dr. Vasile Major, ca greffier Emil Barna, ca locțiitor de greffier Gratiian Anca.

Ca president al Sectiei III. va funga dr. George Miculas, ca locțiitor de president George Tulbure, ca greffier dr. Teodor Popa, ca locțiitor de greffier dr. Savu Marta.

Ca president al sectiei IV. va funga dr. Petru Tomaian, ca locțiitor de president dr. Alexandru Russu, ca greffier Augustin Cosma, ca locțiitor de greffier Iosif Fildan.

La sectia I. de votare, apartin: Nagyvárad - Ujváros si Tégiavető. La sectia II. de votare apartin: Csillagváros, Katonaváros si Várad-Velence.

La sectia III. de votare apartin: alegatorii din partea dreapta a calei Rákóczi (directia dela podul Crisului spre gara).

La sectia IV. de votare apartin: alegatorii din partea stanga a calei Rákóczi (directia dela podul Crisului spre gara).

3. Localul votarii pentru sectia I. de votare va fi la scoala comer-

ciala superioara de fete in etaj (Nagyplactér);

Pentru sectia II. de votare, la scoala superioara comerciala de baeti în parter (Nagyplactér);

Pentru sectia III. de votare, la scoala comunală din strada Szta-rovenszky;

iar pentru sectia IV. de votare, la scoala comunală din strada Ritoók Zs.

4. Ordinea, în care vor urma alegatorii la votare, o va stabili fiecare president al respectivului blurou de votare.

5. Presentarea eclaratiilor de candidatura se va face la presidentul alegerii, dr. Demetriu Kiss, la 24 Octombrie a. c. de la 9. ore pana la 1. ora dim. zi, în sala mare de sedinta a primariei.

6. Localul publicatii rezultatului alegerii va si sala mare de sedinta a primariei.

Aceasta publicatie se trimite primariei orasului Oradea-Mare, spre a o aduce la cunostinta în modul obisnuit, cel puțin su 10 zile înainte de alegeri.

Oradea-Mare, la 22 Octombrie 1919.

Biroul electoral central.

Éhinség Szt. Péterváron.

Varsó, okt. 24. Szent Péterváron oly óriási az éhinség, például egy kgr. hus 240 rubel. A polgármester 15 tagu községi emberrel felkereste Judenics tábornokot és segítséget kért tőle, amit Judenics meg is ígért.

Vérpaták Pétervár utcáin.

Varsó, okt. 24. Az összes pétervári utcák tele vannak vérrel. A legtöbb palota megsérült az erős bombázástól. A kommunisták felgyújtották a „téli palotát” visszavonulásuk alkalmával.

Hock Spitzer János milliói.

Hock János tavaly novemberben „politikai elfoglaltságra való tekintettel” egy évi szabadságot kapott. A hercegprímás azonban, be sem várva Hock János egy évi „áldásos” politikai működését, április elsején nyugdíjazta. Hock azonban sehogy sem akart beletörödni nyugdíjaztatásába. Minden követ megmozgatott, hogy vissza kapja plebániáját. Midőn ez nem sikerült, július hó elején Verőcéről kocsival Ipolyságon keresztül cseh-szlovák területre ment és Pozsonyban Spitzer néven bujdokolt egy szállóban. Am a csehek hamar felfedezték a veszedelmes agitátor-papot és őt július tizenegyedikén a Ferenciek rendházába internálták.

Hock azonban itt sem nyugodott. Egy Zsiska Pál nevű, volt budapesti pánszláv érzelmeiről hírhedt káplán, nagyszombati tanár révén, utlevelet szerzett, hogy Svájcba utazhasson. Ez nem sikerült. A cseh rendőrség újabb házkutatást tartott nála s mivel lakásán rengetek kompromitáló iratot, háromezer dollárt, több ezer korona kékpénzt és mintegy öt millióra szóló bank-csekket találtak, a Józsefváros egykor híres plebánosát dologházba vitték, ahol kényszermunkát kellett végeznie. Innen állítólag Bárczy István volt főpolgármester közbenjárására szabadult ki.

Kautsky közvetítése szüntette meg a berlini sztrájkot

Berlin, okt. 24. A berlini sztrájk végre befejeződött, a reménytelen harcot feladták. A többségi szocialisták, de a függetlenek is, ugyanis már vasárnap elhatározták, hogy a munkát felveszik.

Ez nem sztrájkörés, mondták ki határozatukban, mert a jelenlegi munkabeszüntetésnek nincsenek gazdasági okai, ez nem szociális sztrájk, hanem egy szélsőséges csoport politikai manővere. A függetlenek észszerű határozatában nagy része volt Kautskynak, aki a Noskéval való tárgyalásokat közvetítette.

A német munkásság ezzel a határozattal ismét magas politikai iskolázottságáról és hazaszeretetéről tett tanuvallomást. Még a szélsőséges elemek is belátták, hogy az ország jelenlegi helyzetében nem lehet a termelést politikai sztrájkokkal megakasztani. A munkásság józan-ságával megakadályozta, hogy lelkiismeretlen izgatók kétes kimeneteli kalandokba sodorják.

Kautsky mostani szereplésével is tanúsítja, hogy a leghivatottabb vezére a munkásságnak. Kautsky a szó legszorosabb értelmében vezeti pártját.

SIKERÜLT Bukaresten keresztül Párisi női modell KALAPOKAT (bársony és velur) beszerezni, melyeknek eladását a mai napon megkezdem. KALAPDISZKEK és hozzávalók nagy választékban. — KLEIN SIMON NŐIDIVAT ÁRUHAZA NAGY SÁNDOR-UTCA 1. SZÁM.

KORNWEISZ EMÁNUEL és épületüveges. KÉPKERETEZŐ Nagyvárad, Rákóczi-ut 13. (Moskovits-palota.)

Dús választék mindennemű keretekben! Alkalmi ajándéknak alkalmas festmények bekeretezve már 50 koronától 5000 koronáig nagy választékban kaphatók.

A Tiszántúl olvasóihoz!

Hónapok óta küzdöttünk szó nélkül azokkal a szinte hihetetlen nehézségekkel, melyeket a mai rettenetes gazdasági helyzet zudított reánk. A kommunizmus mondhatni kiélte vállalatunkat teljesen, fölemésztette mindazt, mit évek sora alatt hangyaszorgalommal sikerült a vállalat javára szereznünk. Mindezek ellenére áprilisban kiléptünk ismét a küzdőtérre, szilárd hittel, hogy táborunk mint egy ember sorakozik melénk. Kiejt raktárunk sem aggasztott s ha egyideig kénytelenek vagyunk is barna papíron megjelenni, a keresztény közönség, jól tudjuk, átérzi a mi rettenetes nyomorító körülményeinket. Hónapokon keresztül futkosásnak eredménye, hogy pár nap múlva ismét rendes fehér papíron jelenhetünk meg. A szállítmány utban van s már Kolozsvárra érkezett. — Óriási áldozataink, mikbe a lap előállítására kerül, kényszerítettek arra, hogy az előfizetést emeljék. Így is sokkal olcsóbb, mint az erdélyi lapok. Elvekről van szó! Bizton reméljük, egy előfizetők sem lesz hűtlen a keresztény-szocializmus zászlajához.

A lap előfizetési ára havonként helyben 10 kor., vidéken 12 kor.

Tiszántúl szerkesztősége.

Milliók a bolsevik propagandára.

Huszár Károly magyar kultuszminiszter megkereste a főkapitányságot, hogy indítson nyomozást a közoktatásügyi népbiztosság által, főképpen propaganda célokra elpocsékolott összegek ügyében.

A nyomozás eddigi eredménye szerint 5 millió és 86 ezer koronát fordított a volt közoktatásügyi népbiztosság propaganda célokra.

Augenfeld Miksa a közoktatásügyi népbiztosság propaganda osztályának helyettes vezetője a vörös hadsereg propaganda céljaira: 500.000 koronát. Berény Róbert festőművésznek a közoktatásügyi népbiztosság egymillió koronát utalványozott művészi propaganda célokra, melyből 500.000 koronát vett fel egyetlen plakátja elkészítése fejében. Büchler József a magántisztviselők szakszervezete vezetőjének egymillió koronát. Farkas István, a szociáldemokrata párt titkárnak egymillió koronát és Pór (Polacsék) Ernő, a szociális termelés helyettes népbiztosának szintén egymillió koronát utalványozott ki a közoktatásügyi népbiztosság.

Egyszóval nyakló nélkül dobálták a milliókkal. Ki fogja majd ezt a sok elpocsékolott pénzt kijiznani?!

* A Városi kávéházban minden ünnep- és vasárnap délután 3-7-ig BEBE KÁLMÁN zenekara hangversenyez.

A hadirokkantak felülvizsgálata.

Mivel a Nagyváradon tartózkodó hadirokkantak f. hó 21-ére kitűzött felülvizsgálata közbejött akadályok miatt nem tartott meg a nagyváradai sorozójárás parancsnokságának 659-1919. sz. újabb megkeresése folytán, felhivom Nagyvárad város területén tartózkodó mind azon hadirokkantakat, kik akár a harctéren történt sebesülés, akár az ottan szerzett betegség folytán lettek rokkantak, hogy a birtokukban levő okmányaikkal (fizetési meghagyás stb.) a mai nap folyamán, azaz f. hó 25-én reggel 8 órakor fent említett parancsnokságnál működő felülvizsgáló bizottság előtt (Rákóczi-ut Markovits-ház) rendfokozat, valamint vallás és nemzetiségre való tekintet nélkül felülvizsgáltatásuk és igényjogosultságuk megállapítása céljából saját érdekükben okvetlen jelenjenek meg, annál is inkább mert pótfelülvizsgálat nem fog tartatni.

Pásztor Bertalan tanácsnok.

Fehér papírt a Tiszántúlnak!

A Tiszántúl papírraktárát a kommunista rablógazdálkodás teljesen kiélte. Ezért míg minden nagyváradai lap fehérben jelent meg, mi kénytelenek voltunk a szegénység barna köntösében kopogtatni hűséges olvasóink ajtaján. Hosszu fáradozás, utazgatás árán végre sikerült nagyobb mennyiségű fehér újságpapírt biztosítanunk, amely már utban van Nagyvárad felé. Reméljük, hogy legkésőbb tíz napon belül már mi is fehér ruhát ölthetünk magunkra!

NAPI HIREK

A róm. kath. iskolai oktatások és templomi istentiszteletek téli rendje

A róm. kath. iskolákban az előadások november 1-től számítandólag éppugy, mint az állami és községi iskolákban reggel 8 óra helyett 9 órakor kezdődni. Ennek megfelelően az összes plebáni templomokban, a megszabott órákban tartandó istentiszteletek egy órával későbbre tolnak. Azonban a rendkívüli istentiszteletek: oltáregyesületi szentségimádások, halottak estéje; Szilveszter estéje, feltámadási körmenet, stb. melyek esti órákban tartatnak, változatlanul megmaradnak. Nagyvárad, 1919. okt. 21-én. Imrik Sándor Z. ker. eszperes.

* Személyi hír. Bárdossy Cornel alezredes ker. rendőrprefektus Nagyváradra érkezett és a ker. rendőrprefektúra szervezését megkezdte.

* Bőrmálás Debrecenben. Gróf Széchenyi Miklós megyéspüspök tegnap Bjelik Imre ny. tábori püspök, Brém Lőrinc prépost-kanonok és Schillert Béla titkár kíséretében Debrecenbe utazott, ahol vasárnap fogja a bőrmálás szentségét kiosztani.

* Az angol himnusz a Mátyás-templomban. Budapestről írják: Az angol előkelőségek vasárnaponként állandóan megjelennek a Mátyás-templomban a délelőtti nagymisén. A budapesti közönség azzal is kimutajja az angolok iránti rokonszenvét, hogy mise után mindig eléneklik a magyar himnuszt és utána az angol himnuszt is.

* Halálozás. Buday László asztalos iparos polgár 45-éves korában elhunyt, temetése ma szombaton d. u. 3 órakor megy végbe Bölcsöde-utca 12. számú gyászszobából.

Özv. Joó Ferencné szül. Marosy Katalin 76 éves korában elhunyt, temetése holnap d. u. 4 órakor lesz Körözs-utca 24. sz. háztól.

* A pénzügyigazgatóság hivatalos órái. A pénzügyigazgatóság, a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvétség, a kir. adóhivatalok és a helybeli dohányárutár hivatalos óráit a folyó év november hó elsejétől kezdve, a további intézkedésig, délelőtt 9 órától délután 3 óráig terjedő időben állapítottam meg. A kir. adóhivataloknál a pénztári órák, vagyis azon idő, mely alatt a be- és kifizetések tejesítendők, köznapokon reggeli 10 órától délután 2 óráig tartanak. A bírói letétek azonban a hivatalos órák egész időtartama alatt elfogadandók. Maros Gábor pénzügyigazgató.

* Bezárták az éjjeli mulatókat. A katonai parancsnokság ma egy parancsot adott ki az összes éjjeli mulatók nyolc napra való bezárására. A büntetésnek az az oka, hogy a mulatók tulajdonosai nem teljesítették a hatóságok rendelkezéseit.

* Gyorsvonat Budapest-Nagyvárad között. Okt. hó 25-étől kezdődőleg Nagyvárad-Budapest között az 509. és 510. számú gyorsvonatok fognak közlekedni. Az 509-es indul Nagyváradról 3 óra 26 perckor délután. Az 510-es érkezik Nagyváradra 1 órakor délután. Forgalmi főnökség.

* A Kath. Kőri moziban a Paradicsom című pompás, kacagtató vígjáték kerül színre holnap. A darab egyike a legszebb modern felvételeknek, a mely frapáns fordulataival, humoros jeleneteivel állandó derűtségben tartja a közönséget. A 4 felvonásos pompás vígjáték d. u. 4 és este 6 órakor kerül színre. Helyárak a rendesek.

* Likör és romok. Chartreuse, Benediktiner. Atlasch, megg, stb. essentia, törköly, szilvórium, sepró, cognac kivonatok használati utasítással a legfinomabb minőségben kaphatók Farkas István Apolló-drogériájában, Nagyvárad Rákóczi-ut 7-B Telefon 18-03.

* Szepiő, májli, Bőrvörösség, kiűtés, mittesserek ellen biztos az Ipkém. Ara 5 korona és szappan. Viora arcmosó 8 korona. — Kapható Farkas István Apolló-drogériájában, Rákóczi-ut 7-B Telefon 18-03. szám

* A visszatelepítési hivatal felhívja azon visszatelepítendőket, kiknek vagonokra szükségük van, hogy ez iránti kérelmüket jelentsék be a városi visszatelepítési hivatalnál, ahol azok a jelentkezés sorrendjében lesznek érintve.

A honapi football mérkőzések. Debrecen és Nagyvárad football versenyzése újul fel vasárnap. A találkozót különösen a DTE. ambicionálja, mert a saison folyamán még alulmaradt a NAC-cal szemben, de most megerősödve azt reméli, hogy eddigi vereségeit győzelemmel válthatja fel.

* Francia és angol eredetű parfüm különlegességek L'Origan, Fleur D'Amour, Safranor Asta Nielsen, Ceur de Janeite, Californian Poppy, ugyasztén az összes virágillatok megérkeztek és csakánként kimérve kaphatók: Farkas István Apolló-drogériájában Rákóczi-ut 7-B. Telefon 18-03.

SZINHÁZ.

Meti műsor.

Szombat délután: Legénybúcsú. Szombat este: Millárdos kisasszony, C) bérlet. Vasárnap délután: Kőristalány. Vasárnap este: Lotty ezredesei.

A színház igazgatósága tudatja a közönséggel, hogy a délutáni előadások 4 órakor kezdődnek.

Milliárdos kisasszony, a tavalyi szezonban nagy sikerrel felújított Strauss operette kerül ma este színre egészen új betanulással. Betsy (a milliárdos kisasszony) — Fábrián, Évi — Aggházi, Povlicskáné — Békeffné, Rass — Stoll, Véri — Tompos, Bolesztav — Gróf, Felgenbaum — Kürti, Turteltaub — Madas lesz. Rendező Békeffi, karnagy Sz. Szatmáry.

Legénybúcsút játszik ma délután a színházban. Fellép benne az egész operette személyzet. Rendező Erdélyi Miklós.

MOZI.

Cirkuszdráma a Vigadó-moziban. Halálugrás címmel grandiózus cirkuszdrámát hoz ma színre a Vigadó-mozgó. A megrázó darab az arisztokrácia világában játszódik le.

Az Uránia mai szenzációja az Üzlet a házasságban című remek filmdráma, mely a legragyogóbb felvétel azok közt, amiket a filmgyárak mostanában produkáltak.

Lili az Apollóban. Hervé hervadhatatlan szépségű operettje, a Lili, is filmre került. A drága, bájos, ezer finomsággal teli szindarab a filmen, valóban inyenceknek való kedves szenzáció. Az Apolló sietve szerezte meg a gyönyörű filmjegyűt, melynek nagyjelentőségű eseménye, hogy a címszerepet Andorffy Ida, egy tüneményes tehetségű fiatal színésznő alakítja elragadó művészettel.

Feladás szerkesztő: FOLLMANN GEZA
Alapító: Szent László-nyomda 1-1

TELEFON 632.

BERLINER LAJOS

TELEFON 632.

◊ kárpitos és diszitó Nagyvárad, Szalárdi-utca 9. Rosenzweig-palota. ◊
Ugyanott eredeti olajfestmények nagy választékban, jó minőségű hencserok olcsón kaphatók. ◊

ROSINGER BANKHÁZ
NAGYVÁRAD, TELEKY-U. 27.

KÖLCSÖNÖK folyósítása, értékpapírok, külföldi pénzek, csekkék vétele és eladása. Elfogad betéteket folyószámlára. Abank áruosztálya áruknak vételével és eladásával foglalkozik.
Sürgőny cím: „ROSINBANK.”

A bankház egész nap tart hivatalos órát.

* Poloskairtó Antisekt biztos ki próbált szer. Ára 4 korona. Kapható FEKETE ERNŐ droguista DIANA illatszertárában, Bémerr-tér 3.

Nyílttér.

Népszövetségi „Hangya” Szöv. FÜZLET: Rákóczi-ut 2. szám.
1. SZ. FIÓK: Kolozsvári-u. 79. sz.
2. SZ. FIÓK: Teleky-utca 37. sz.
ELNÖKSÉG: Szalárdi-utca 7. szám.
IRODA: Szilágyi tiszó-utca 5. szám.

VÖRÖSHAGYMA

bármilyen mennyiségben kapható mindhárom üzletben.
Kgrja egy korona.

Előjegyzettető mindhárom üzletben:
Káposzta . . . 1-40 K
Burgonya . . . 1- K

HETI ÉRTESÍTÉS!

Ablaküvegezés!
Képkerepezés!
Előnyös árakban!
Barna zománcozott főzőedények megérkeztek!
Eladás nagyban és kicsinyben.

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg, porcellán, lámpa, táblauveg és zománcozott edények gyári raktára. ::
NAGYVÁRAD, ZÖLDFÁ-UTCA 13.

Eladó ingatlanok:

Egy ház 300.000 kor. Egy ház 55.000 kor. villamos megállónál, üzlethelyiséggel. Egy ház 130.000 kor. Egy ház 100.000 kor. Egy ház 160.000 kor. Egy magánház üzlethelyiséggel, 2 szoba, azonnali elfoglalható 150.000 kor. Három kis hold szőlő lakással 100.000 kor. Két kis hold szőlő lakással 85.000 kor. Egy és egynegyed kat. hold szőlő szép gyümölcsösökkel, lakással 50.000 kor. Három kat. hold föld két 1 szobás lakással, szép gyümölcsösökkel 52.000 kor. Három kis hold föld, 1 hold beültetett szőlő 38.000 kor. Egy szép nyaraló villa 3 szobás lakással, fél hold szőlő 55.000 kor. Egy ház jó jövedelmező 60.000 kor. Egy szép villa 4 uri lakással, kerttel 130.000 korona. Egy szép ház, 2 lakással 280.000 kor. Egy szép ház 280.000 kor. Egy kis ház 12.000 kor. Egy szép ház a Nilgesz-telepen 40.000 kor. Egy ház 40.000 kor. Egy ház a Fürdő-utcán 42.000 kor. Egy ház 20.000 kor. Egy ház közel a vasúthoz 24.000 kor. Egy kis szőlő szép előkornáccal 50.000 kor., 5 perc a repülőhídhöz.

Fűszer-üzlet és korsmaberendezést keresek azonnali megvételre.

Értekezhetni:

Tománénál, Nilgesz-telep.

* A Szalon-kávéház reggelije meg hódítja a közönséget.

MEGNYILT AZ
„UNIO”

törv. sz. bejegyzett cég féreg-, lakás- és ablaktisztító vállalat, Rimanóczy-utca 4.

A XX. század legmegbízhatóbb patkány és egér TIFUSZ-BACILUSA hatása bannulatos. 1 nagy adag 600 patkány irtására 35 kor. — Egy kis adag 300 patkány irtására 20 kor.

Elvállal Intézetek, szállodák és magánlakásoknak féreg elleni biztosítását jótállás mellett. Üzletek és magánházak kirakat és ablaktisztítását, portálék sít. lemosását olcsó havi bérletben felelősség mellett! o o

APRÓHIRDETÉSEK

Minden szó közlése 60 fillér, vastagabb betűvel szedett szó 2 korona. — A legkisebb apróhirdetés ára 6 korona.

Jó
családból származó fiatal leányt keresek a fi-nomabb házi munkák elvégzésére. — Bábaképezde, Verbóczy-u. 4.

Géphimzőnő
alkalmazást nyer. Dr. Adorján, Színház-u. 4. jelentkezni lehet d. u. 3-5 óra között.

Eladó
egy ebédőrendez és diván. — Megtekinthető „fekete Sas” r. t. irodájában, Sas-passage.

Okleveles
tanítónő délelőtti foglalkozást keres. Cím a kiadóban.

Jóforgalmu
fodrászüzletet megvételre keresek. Címét Hegedüs Hirlapirodába kérek.

Szakácsnő
mellé egy német vagy magyar szobaleány felvétetik. Cím a kiadóban.

Egy
mindenes felvétetik ifj. Popper Józsefnél, Rákóczi-ut.

Aranyat, brillántokat
magasárban vesz Kálmán Sándor ékszerész, Szent László-tér.

FÉLNAPI
könnyű munkára nagyobb tii jó fizetéssel felvétetik. Cím a kiadóban.

Zongora
tanítást 20 koronáért vállal, ugyanott gyakorolni is lehet. R. L. n. Béthy Ödön-utca 30 a. tanfolyamban.

Rövid
fekete zongora eladó. Uri-utca 49.

Kitűnő
házikoszt kihordásra jutányos áron kapható. Cím a kiadóban.

Angol-órát vennék.
Cím a kiadóban.

Fehérnemű varrónőket
lepedő- és párnahuzat-varrással hosszabb időre foglalkoztatunk. Jelentkezés délután 3-5 óra közt, Színház-utca 6. Fekete Sas és Zöldfa részvénytársaság.

Munkanélküli
szegény emberek hirdarúsításhoz felvétetnek. Cím Hegedüs Hirlapirodába.

Ügyes
fiúk, leányok, 16 évesek, lehetőleg megbízhatók újságárúsításhoz felvétetnek a Hegedüs Hirlapirodában. — Csak tisztességes szülők gyermekei jelentkezzenek.

2-3 szobás
lakást keres kis család, lehetőleg mielőbbre. — Cím a kiadóban.

Eladó
két fényezett ruhaszekrény. Pál u. 5.

Egy eredeti Spányikép eladó.

Megtekinthető:
Victoria
kertgazd. és magterm. r. t. üzlethelyiségében. — Rákóczi-ut 53. Gerliczy-palota.

Zongora-óvára
még néhány tanítványt elvállalok. Felölttek külön órán. Arany J.-u. 4.

LAMPRECHT MICI
áll. kép. oki. ének és okl. zongora tanár. Ugyanott egy új koncert zongora eladó.

A DONÁT-féle
kor. magántanfolyam Nagyváradon a legelőjáb.

Mindenféle MAGANTANULÓKAT
vizsgára készít elő. Gyors-épipírást, könyvvitelt, nyelveket tanít.

Gyenge tanulókkal
ismétel (correpetitál). Felelősség mellett! **OLCSÓ ÁRAK!** — Béthy Ödön-utca 30.

JAVÍTÓ-, ielvételi- és magánvizsgálatokra, gimnázium, real és polgaristákat felelősséggel előkészíték:
GUTTMANN
Magyar-u. 9.

Popovits János
épület- és műlakatos vállalata: Kolozsvári-utca 39 szám alatti. Villamos megálló.

Elvállal minden rendszerű mérleg és mászák javítását és újjonnan való elkészítését, épület és műlakatosági munkálatokat, redőny és rollók és minden e szakmába vágó javításokat, a legszolidabb árak mellett, Levelezőlap hívásra azonnal megyek. Tizedes mérlegek raktáron

Modern konyhaberendezések, leány-szobák, hálószobák
megrendelhetők és készen kaphatók:
MAKLARINÁL,
Rákóczi-ut 24 sz.

Ugyanott temetkezési cikkek, koporsók, szemfedők, koszorúk nagy választékban kaphatók.

ARANYCSIRIZ FASZEG CIPÉSZKELLEK TALPBŐR FELSOBŐR

kapható:
STERN MIKLÓS
cégnél. Nagyvárad, Kossuth-utca 9. sz.

Dengelegi Lajos és Mihály
épület- és butorasztalosok Kolozsvári-utca 39. sz. Villamos megálló.

Mindenemű asztalos munkák a legszabab kiviteiben és olcsón készülnék. Levelezőlap hívásra személyesen megyek.

Ha azt akarja,
hogv óráját igazán jól megcsinálják, ne sajnálja a fáradságot s keresse föl **TISZAY JÁNOS**-t ki mindenféle különleges órát alaposan s kifogástalanul javít jutányos ár és jótállás mellett. — Szives pártfogást kér: Tiszay János órák, Teleky-utca 5.

AMERIKAI sodrony-ágybetéteket
és mindenemű lakatosmunkát jutányos árban vállal **WEISZ JENŐ**
lakatosmester, Mezey M.-u. 1.

Kátrány-papír kapható
Kondor Dezső
Kossuth-utca 9. sz.

Fényképezés!

Amatőrök!
Lemezek, filmek, papírok, lev. lapok és mindenemű fényképezési cikkek kaphatók özv. **PETHY ÁRPÁDNÉ** legregibb látsz. üzletében.

HALLATLAN

magas árban veszek használt hamis fogakat, arany, ezüst és brilliáns tárgyakat törött állapotban is, valamint aranypénzeket **Fraund Benjamin** ékszerész Rákóczi-út. (Széchenyi-szálloda.)

„Nemzeti Újság”

„Új Nemzedék”
ára 1 korona.
Kaphatók:
Tiszánál kiadóhivatala Hangya Üzlet Rákóczi-ut Teleky-u.
„ „ Kolozsvári-u.
Hegedüs Hirlapiroda Szent-László-templom Orszai plébánia Sonnenwirth és Gottesmann tőzsde Rákóczi-ut Buda és Tsa Nagyhidő Köhn tőzsde Sztaroveszky-utca Rimler tőzsde Uri-utca Torszin tőzsde Uri-utca Pályaudvari lapelárusító Az összes utcai árusítóknál és a Tiszánál ki-hordó asszonyainál.

Modern képkerepezési és üvegezési vállalat.
Stern-palota, Széchenyi szállóval szemben. Rákóczi-ut 10.
KÉPKERETEK művészi kiviteiben készülnék.

LEKVÁRFŐZŐ

ÜSTÖK, mosóüstök, üst házak
készen kaphatók

BERNÁCSIK JÓZSEF
rézművesnél,
Mezey Mihály-u. 7.

Ugyanott vízvezetékjavítások pontosan eszközöltek!